

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana
t: 01 478 94 00, f: 01 478 98 45, e: gp@dz-rs.si, www.dz-rs.si

**DRŽAVNI ZBOR
REPUBLIKE SLOVENIJE**

**SKUPINA POSLANK IN POSLANCEV
(prvopodpisani Janko Veber)**

REPUBLIKA SLOVENIJA - DRŽAVNI ZBOR

Prejeto:	20-04-2012	
Šifra:	435-01/12-4/1	
Povezava:		
EPA:	281-VI	EU:
Sign. zn.:		
Kratika:		

Ljubljana, 20. 4. 2012

Na podlagi 88. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/00, 24/03 69/04, 68/06), 19. člena Zakona o poslancih (Uradni list RS, št. 48/92, 15/94, 19/94, 44/94, 123/04 in 90/05) ter 114. in 142. člena Poslovnika Državnega zbora Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 35/02, 60/04, 64/07 in 92/07-uradno prečiščeno besedilo) vlagamo podpisani poslanci

PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DOHODNINI

in vam ga na podlagi 114. in 115. člena Poslovnika Državnega zbora Republike Slovenije pošiljamo v obravnavo.

Na sejah Državnega zbora RS in na sejah matičnega delovnega telesa bodo sodelovali podpisani poslanka in poslanci Janko Veber, Matevž Frangež, dr. Andreja Črnak Meglič in Matjaž Han.

priloga:
- podpisi poslank in poslancev

PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DOHODNINI

I. U V O D

1. Ocena stanja in razlogi za sprejem zakona

Obdavčitev dohodkov fizičnih oseb je področje obdavčevanja, ki zahteva tekoče spremljanje tako zaradi ciljev, ki jih generalno zasleduje davčna politika kot glede odprtih problemov, ki nastajajo pri izvajanju zakona in so posledica spremenjenih razmer, spremenjenih predpisov na drugih področjih in tudi posledica ugotavljanja združljivosti nacionalne zakonodaje z evropsko zakonodajo. Namen priprave novele zakona o dohodnini je tako uveljaviti davčno politiko v skladu z načelom davčne pravičnosti.

V Sloveniji je bil sistem dohodnine - kot sistem globalne oziroma sintetične obdavčitve dohodkov fizičnih oseb z enim davkom - uveden z letom 1991. Dohodnina je bila davek, odmerjen po progresivnih stopnjah od vseh obdavčljivih dohodkov, ki jih je posameznik dosegel v davčnem letu. Večja reforma sistema dohodnine je bila izvedena z uveljavitvijo v letu 2005, predvsem v smeri širitve davčne osnove in širitve obveznosti plačevanja dohodnine po principu rezidentstva in svetovnega dohodka ter globalne razbremenitve zavezancev, še posebej tistih v nižjih dohodkovnih razredih. Sistem je konceptualno ostal nespremenjen, saj je še vedno temeljil na globalni obdavčitvi seštevka vseh dohodkov fizične osebe, doseženih v posameznem davčnem letu, z enim davkom, to je dohodnino, po progresivnih davčnih stopnjah.

Z letom 2006 se je navedeni koncept spremenil, saj je bil uveden tako imenovani dualni sistem, po katerem so se dohodki iz kapitala (obresti, dividende in dobički iz kapitala) izločili iz sistema progresije in so se obdavčili po proporcionalnih stopnjah. Glede na to, da dohodke iz kapitala pretežno dosegajo zavezanci v višjih dohodkovnih razredih, je navedeno pomenilo njihovo razbremenitev.

Z letom 2007 je bil uveljavljen nov Zakon o dohodnini (uradni list RS, št.117/06, v nadaljevanju: ZDoh-2), ki je ohranil dualni sistem, hkrati pa so bile uvedene spremembe predvsem v delu davčnih olajšav in lestvice, ki so bile uvedene z namenom doseganja dveh temeljnih ciljev, in sicer zmanjšanja obremenitev dohodkov fizičnih oseb (preko povečanega neobdavčenega dela dohodkov in preko zmanjševanja progresivnosti obdavčitve aktivnih dohodkov) ter poenostavitve sistema. Zato se je ob zmanjšanju števila davčnih razredov (s pet na tri) in znižanju progresivnosti stopenj dohodnine (najvišja stopnja se je znižala s 50 % na 41 %), povečala splošna olajšava, hkrati pa sta bili ukinjeni olajšava za različne namene in olajšava za razrešitev stanovanjskega problema zavezanca (predvsem kot predpogoj za uvedbo informativnega izračuna dohodnine).

Pasivni dohodki oziroma dohodki iz kapitala so obdavčeni po proporcionalni stopnji (praviloma 20 %), brez upoštevanja davčnih olajšav. Lestvica za odmero dohodnine od vsote aktivnih dohodkov ima tri davčne razrede s stopnjami 16 %, 20 % in 25 %.

27 % in 41 % nad 14.820 evri. Sistem olajšav temelji na osebnih olajšavah (splošna, dodatna splošna za nižje dohodkovne razrede, seniorska, invalidska, olajšava za vzdrževane družinske člane in olajšava za prejemnike pokojnin in nadomestil iz naslova invalidskega zavarovanja). Edina olajšava, ki je priznana na podlagi vplačil oziroma porabe sredstev za določene namene je olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Poleg navedenih obstajajo posebne osebne olajšave pri posameznih vrstah dohodkov (študentska, za samozaposlene v kulturi, samostojne novinarje in športnike) in tudi pavšalno določanje davčne osnove (ki je tudi neke vrste olajšava) pri posameznih vrstah dohodkov (iz dejavnosti, osnovne kmetijske in gozdarske dejavnosti, oddajanja v najem). Splošna olajšava je relativno nizka (3.051 evrov za leto 2009), najvišja stopnja dohodnine pa se uporabi že pri dohodku v višini približno 1,3 povprečne plače (22.942 evrov letno), kar pomeni, da že srednji razred plačuje dohodnino od dela dohodka po najvišji stopnji 41 %.

Rezultat navedene reforme je bila razbremenitev zavezancev v največji meri v višjih dohodkovnih razredih.

Iz analize podatkov o odmeri dohodnine, ki vključujejo tudi podatke o dohodkih iz kapitala, izhaja, da je porazdelitev zavezancev za dohodnino taka, da je imelo skoraj 81 % vseh zavezancev za dohodnino dohodke do višine povprečne letne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji. Ti zavezanci so razpolagali s skoraj 50 % celotnega dohodka in so plačali približno 24 % celotne dohodnine.

Med zavezanci prevladujejo zaposleni, torej zavezanci s plačo in drugimi dohodki iz delovnega razmerja. V strukturi zavezancev je njihov delež skoraj 76 %, v strukturi dohodkov pa delež dohodkov iz plač in vseh drugih dohodkov iz delovnega razmerja znaša približno 79 % vseh dohodkov. Iz navedenega izhaja, da ti zavezanci v strukturi vseh zavezancev prispevajo v povprečju tudi največji delež dohodnine. Glede na to, da je vseh zavezancev, ki so uveljavljali le splošno olajšavo skoraj 55 %, in med temi prevladujejo zaposleni z dohodki iz delovnega razmerja, ugotavljamo, da je splošna olajšava in njena višina pomembna predvsem pri zaposlenih, ki nimajo drugih posebnih ali osebnih olajšav, kot praviloma velja za nekatere druge kategorije zavezancev (denimo študente, upokoјence, samostojne kulturnike, novinarje in športnike).

Iz analize podatkov o odmeri dohodnine izhaja, da imajo zavezanci pretežno aktivne dohodke in v manjši meri pasivne. Delež pasivnih dohodkov v skupnih dohodkih posameznikov narašča z višino skupnega dohodka, kar pomeni, da imajo zavezanci v višjih dohodkovnih skupinah tudi večji delež pasivnih dohodkov (do povprečne plače cca 1,5 % in do 5 povprečnih plač cca 10 % vseh dohodkov). Razmerje se obrne pri zavezancih z dohodki v skupni višini nad 10 povprečnih plač. Pri teh zavezancih prevladujejo pasivni dohodki, in sicer ti dohodki znašajo 53 % celotnega dohodka teh zavezancev.

2. Cilji, načela in pogloblitve rešitve predloga zakona

Temeljni cilj predloga zakona je povečanje progresije dohodkov z uvedbo 50 - odstotnega dodatnega dohodninskega na ravni letnih dohodkov 60.000 evrov bruto. S predlaganim dodatnim razredom se bodo prihodki državnega proračuna povečali za približno 40 milijonov evrov. S tem dajemo možnost

vladi, da na strani odhodkov pripravi milejše varčevalne ukrepe. Raven uvedbe dodatnega dohodninskega razreda pri 3,2-kratniku povprečne plače je primerna raven obdavčitve, ker bi dejansko obdavčili bogate.

Predlog zakona temelji na načelu pravičnejše porazdelitve davčnih bremen.

3. Ocena finančnih posledic za državni proračun in druga javnofinančna sredstva

S predlagano novelo zakona, po kateri se bo spremenila davčna obremenitev nekaterih zavezancev se bodo povečali davčni prihodki državnega proračuna v višini 40 milijonov evrov.

Zavezanci z bruto dohodki nad 60.000, bodo razporejeni v novi predlagani četrti dohodninski razred in obdavčeni po 50% mejni davčni stopnji.

Za izvajanje zakona ni potrebno zagotoviti dodatnih finančnih sredstev.

Predlog zakona ne bo imel posledic za druga javno finančna sredstva.

4. Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih in prilagojenost predlagane ureditve v pravu Evropske unije

4.1. Prilagojenost predlagane ureditve v pravu Evropske unije

V evropskem pravnem redu na področju obdavčevanja dohodkov fizičnih oseb ni posebnih usklajevalnih pravil, zato obdavčevanja dohodkov fizičnih oseb ni treba usklajevati s pravnim redom Evropske skupnosti. Države članice EU svobodno oblikujejo sisteme obdavčevanja dohodkov fizičnih oseb, pri čemer morajo zagotavljati združljivost nacionalnih zakonodaj s Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti.

4.2. Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih¹

4.2.1 Davčna lestvica in splošna olajšava

Avstrija

Stopnje dohodnine so progresivne. Za davčna leta po 31. decembru 2004 so stopnje dohodnine od obdavčljivega dohodka naslednje:

Obdavčljivi dohodek (EUR)	Znesek davka (EUR)	Stopnja (%)
do 10.000	0	0

¹ Vir: Europe – Individual Taxation, Country Analyses (on-line database), IBFD, julij – avgust 2009.

Taxation of Agriculture in Europe, European Federation of Agricultural Consultancy (EFAC), 2000. Taxation of Agriculture in selected countries, Norwegian Agricultural Economic Research Institute (NILF), 2002.

25.000	5.750	23
51.000	17.085	33,5
nad 51.000		50

Znesek dohodnine od delov dohodka, ki presegajo 10.000 evrov, se izračuna na naslednji način:

Obdavčljivi dohodek (EUR)	Znesek davka (EUR)
10.000 - 25.000	$(\text{dohodek} - 10,000) \times 5,750/15,000$
25.000 - 51.000	$(\text{dohodek} - 25,000) \times 11,335/26,000 + 5,750$
nad 51.000	$(\text{dohodek} - 51,000) \times 0,5 + 17,085$

Od določenih vrst dohodka (npr. določeni dobički iz kapitala) se dohodnina plača po polovični povprečni stopnji iz uporabljene davčne lestvice za obdavčljivi dohodek zavezanca.

Italija

Za leto 2005 in leta za tem veljajo naslednje stopnje dohodnine:

Dohodek (EUR)	Stopnja (%)
do 15.000	23
15.001 – 28.000	27
28.001 – 55.000	38
55.001 – 75.000	41
nad 75.000	43

Stopnje se povečajo za regionalni dodatni davek, ki znaša od 0,9 % do 1,4 %. Stopnja se lahko poveča še za lokalni in provincialni dodatni davek, ki lahko znašata do 0,8 %.

Nemčija

Dohodnina se plača po progresivnih stopnjah iz naslednjih tabel (za leto 2009):

Tabela za davčnega zavezanca z individualno odmero:

Letni obdavčljivi dohodek (EUR)	Mejna stopnja (%)	Davek (EUR)
do 7.834	0	0
7.835 – 13.139	14,00 – 23,97	0 – 1.006
13.140 – 52.551	23,97 – 42	1.007 – 14.006
52.552 – 250.400	42	14.007 – 97.104
nad 250.400	45	97.104

Tabela za davčne zavezanca s skupno odmero:

Letni obdavčljivi dohodek (EUR)	Mejna stopnja (%)	Davek (EUR)
do 15.668	0	0

15.669 – 26. 279	14,00 – 23,97	0 – 2.012
26. 280 – 105.103	23,97 – 42	2.014 – 28.012
105.104 – 500.801	42	28.014 – 194.208
nad 500.801	45	194.208

Na znesek davka, izračunanega po zgornjih tabelah, se doda solidarnostni pribitek (angl. *solidarity surcharge*) po stopnji 5,5%.

Vsakemu davčnemu zavezancu se prizna splošna olajšava. Trenutno znaša 7.834 evrov za posameznega davčnega zavezanca in 15.668 evrov za davčne zavezance s skupno odmero. Splošna olajšava je razvidna iz zgornjih tabel kot davčni razred z ničelno davčno stopnjo.

Švedska

Državna dohodnina se izračuna po naslednji tabeli (za leto 2009):

Obdavčljivi dohodek (SEK)	Davek na nižji znesek (SEK)	Davek na presežek (%)
0 - 380,200	0	0
380.200 – 538.800	380.200	20
nad 538.800	538.800	25

Povprečna stopnja lokalne dohodnine je 31,6 % (razpon stopenj od 29% do 33,35%).

Državna dohodnina od dohodka iz kapitala se plača po proporcionalni stopnji 30 % (brez neobdavčenega dela). Od takega dohodka se ne plačuje lokalna dohodnina.

Za leto 2009 znaša osebna olajšava 18.200 SEK pri dohodku do 42.200 SEK. Olajšava se postopno povečuje do največ 33.000 SEK pri dohodku med 116.400 in 133.200 SEK. Nato se postopno znižuje do 12.600 SEK pri dohodku 336.700 SEK. Mornarji na švedskih ladjah lahko odštejejo do 36.000 SEK dodatno k standardni osebni olajšavi.

5. Druge posledice, ki jih bo imelo sprejetje zakona

S predlagano uvedbo dodatnega davčnega razreda s davčnima stopnja 50 % bo prišlo do dodatne davčne obremenitve zavezancev z dohodki, ki presegajo 60.000 evrov.

I. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o dohodnini (Uradni list RS, št. 13/11 - uradno prečiščeno besedilo) se prvi odstavek 122. člena spremeni tako, da se glasi:

" 1) Stopnje dohodnine za davčno leto so:

če znaša neto letna davčna osnova v eurih		znaša dohodnina v eurih	
nad	do		
	6.800	16%	
6.800	13.600	1.088 + 27%	nad 6.800
13.600		2.924 + 41%	nad 13.600
43.511,55		14.781,93 + 50%	nad 43.511,55

".

PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA

2. člen

Če davčni zavezanec zahteva spremembo višine predhodne akontacije v skladu z 299. členom Zakona o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo), se za leto 2012 uporabi lestvica iz spremenjenega 122. člena zakona.

3. člen

Ta zakon se uporabi že pri odmeri dohodnine za leto 2012.

Izračun in plačilo akontacije dohodnine po 127. in 131. členu zakona, ki se opravi z upoštevanjem lestvice, se opravi po lestvici iz spremenjenega 122. člena zakona, ki velja na dan izplačila dohodka.

4. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporablja pa se od 1. avgusta 2012 dalje.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

S tem členom se dodaja nov dohodninski razred s 50 odstotno mejno davčno stopnjo na ravni letnih dohodkov 60.000 evrov bruto.

K 2. členu

S tem členom je določeno, da se v primeru, če davčni zavezanec zahteva spremembo višine predhodne akontacije v skladu z 299. členom ZDavP-2, za leto 2012 uporabi lestvica iz spremenjenega 122. člena zakona. Tako se davčnemu zavezancu, ki opravlja dejavnost in po uveljavitvi tega zakona skladno z 299. členom ZDDavP-2 vloži vlogo za znižanje predhodne akontacije dohodnine od dohodkov iz opravljanja dejavnosti za leto 2012, nova višina predhodne akontacije določi z uporabo lestvice po spremenjenem 122. členu ZDoh-2. Določba omogoča uporabo lestvice, ki je veljavna v času odločanja o spremenjeni višini predhodne akontacije za leto 2012, če davčni zavezanec izpolni vse pogoje v skladu z 299. členom ZDavP-2. Določba pomeni posebno ureditev glede na četrty odstavek 128. člen ZDoh-2, na podlagi katerega bi se v zvezi s prvim odstavkom 128. člena ZDoh-2 morala pri odločanju o vlogi za spremembo predhodne akontacije uporabiti lestvica, ki je bila uporabljena pri določitvi višine akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti po zadnjem obračunu akontacije dohodnine, če ni z zakonom drugače določeno.

K 3. členu

S tem členom se določijo primeri začetka uporabe tega zakona, ki so določeni drugače kot začetek uveljavitve zakona.

S prvim odstavkom tega člena se določi uporaba tega zakona pri odmeri dohodnine za leto 2012 ZDoh-2.

Drugi odstavek določa, da se izračun in plačilo akontacije dohodnine po 127. členu in 131. členu zakona, ki se opravi ob upoštevanju lestvice, opravi po lestvici iz 122. člena zakona, ki velja na dan izplačila dohodka. Na podlagi te določbe se pri izračunavanju in plačilu akontacije dohodnine od dohodka iz zaposlitve po 127. členu ZDoh-2 ter pri izračunavanju in plačilu akontacije dohodnine od drugih dohodkov po 131. členu ZDoh-2, ki bodo izplačani po uveljavitvi zakona, upošteva lestvica iz spremenjenega 122. člena zakona.

K 4. členu

S tem členom je določeno, da začne ta zakon veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu RS, uporablja pa se od 1. avgusta 2012 dalje.

IV. BESEDILO ČLENA, KI SE SPREMINJA

122. člen (stopnje dohodnine)

(1) Stopnje dohodnine za davčno leto so:

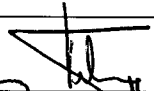
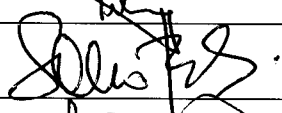
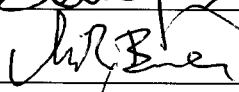
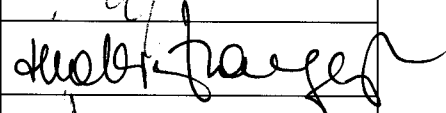
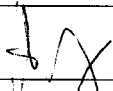
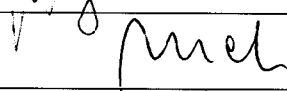
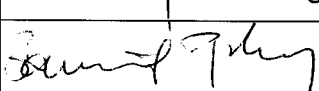
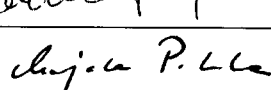
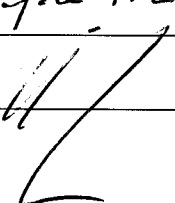
če znaša neto letna davčna osnova v eurih		znaša dohodnina v eurih	
nad	do		
	6.800	16%	
6.800	13.600	1.088 + 27%	nad 6.800
13.600		2.924 + 41%	nad 13.600

(2) Zneski neto letnih davčnih osnov iz prvega odstavka tega člena se enkrat letno uskladijo s koeficientom rasti cen življenjskih potrebščin v Sloveniji za mesec november tekočega leta v primerjavi z mesecem novembrom prejšnjega leta, po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije; temu ustrezno se zneski dohodnine izračunajo.

(3) Zneske iz drugega odstavka tega člena določi minister, pristojen za finance, najpozneje v decembru tekočega leta za naslednje leto.

Priloga:

PODPISI POSLANK IN POSLANCEV

Zaporedna številka	IME IN PRIIMEK	PODPIS
1.	Janko VEBER	
2.	Samo BEVK	
3.	Mirko BRULC	
4.	dr. Andreja ČRNAK MEGLIČ	
5.	Matevž FRANGEŽ	
6.	Matjaž HAN	
7.	Srečko MEH	
8.	Borut PAHOR	
9.	mag. Majda POTRATA	
10.	mag. Dejan ŽIDAN	